



PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din

TRST torek 20. julija 1948

Speditions in abbon. postale

Postnina plačana v gotovini

Štev. 953

S SESTANKA AKTIVA OF IN ODKRITJA SPOMENIKA PADLIM BORCEM V SALEŽU

Le z borbo za spoštovanje mirovne pogodbe bomo najbolje služili internacionalizmu in svetovnemu demokratičnemu gibanju

Naši partizani so padli zato, da nas Italija ne bo nikoli več zaslužila, kakor nas je zaslužnjevala sedem in dvajset let

V nedeljo dopoldne se je vršil v ul. Conti sestanek aktivistov Osvobodilne fronte Tržaškega ozemlja angloameriške cone. Za sestanek je vladalo veliko zanimanje zaradi zelo aktualne teme, o kateri se je na njem razpravljalo: Dogodki in politični položaj na Tržaškem ozemlju v zvezi z objavo resolucije Informbiroja nekaterih komunističnih partij.

Poročilo tovariša Babiča

Noben dogodek nas še ni tako živo zadel kot objava te resolucije in noben dogodek ni v taki meri razgaljal našega mnenja v Trstu. Prav gotovo ni to samo slučaj.

Trst, ki se nahaja v središču dveh sosednih držav, kateri obe imata tu svoje interese, ni mogel biti brez posledic in je moral imeti globok odmev. Mi vemo, kakšen je odmev tržaških ljudskih množic do Jugoslavije, mi vemo, kakšen vpliv in kakšno pomoč so nam dali Jugoslavi v naši demokratični borbi.

Ves ta čas so pa jasno delovale sile, ki se niso sprijazile s tem stanjem, sile, ki jim ni bilo do mira, ki so hoteli, da se tržaško vprašanje ponovno postavlja v ospredje in da se ustvari nemirno ozračje. To so tako zbrane identitetske sile v Trstu, vodene iz Rima, ki bi hotele, da se spremeni mirovna pogodba in priključi Trst k Italiji.

Zapadne imperialistične sile, ki imajo na tem interes, so šle tudi na to pot in bodo od mednarodnega združenja zahtevale priključenje Trsta k Italiji. Mi smo se proti temu ves čas borili, ker smo se jasno zavestali, da je kakršna koli sprememba v tem trenutku v zvezi v Trstom lahko v korist samo reakcionarnim imperialističnim silam na škodo demokratičnih sil bodev in megnarodnem miru bodev pri nas. Zato je bila naša osnovna linija, naša borba po sklepu mirovne pogodbe, obramba mirovne pogodbe, spoštovanje mirovne pogodbe in izreda vseh njenih sklepov.

Takoj ko je bila objavljena resolucija Informbiroja je nastalo v vodstvu Komunistične partije Tržaškega ozemlja vprašanje, kakšno stališče naj zavzame Komunistična partija Tržaškega ozemlja. Moje stališče vam je znano. Jas sem takoj v trenutku, ko sem to izvedel, zastopal stališče, da gleda na posebne prilike, ki vladajo pri nas, glede na to, da je Tržaški teritorij razdeljen na dve coni, glede na to, da je to ozemlje narodno mešano; glede na to, da imata obe sosedni državi v Trstu svoje interese in, če gledam na pot sprejetja pri nas kot osnovne, resolucije Informbiroja, da nas nujno vodi v borbo proti vodstvu Komunistične partije Jugoslavije in da se bi iz tega razvila kampanja proti Jugoslaviji in da bi prešli na pozicije revizionizma. Zato sem zastopal stališče, naj ne bo za nas resolucija osnovna našega delovanja, ampak naj bo samo predmet diskusije v Komunistični partiji.

Naše demokratično gibanje naj ohrani dosedanje linije borbe za spoštovanje mirovne pogodbe in izvedbo vseh njenih sklepov. Na žalost ta moja stališča ni bilo sprejeto od vseh. To moje stališče je bilo od strani raznih tovarišev obojono, češ da nimam v tem momentu dovolj stališča, ki ga je zahtevala Komunistična partija Sovjet-

veti nekaj podobnega: pred vrati zborovalne dvorane se je zbrala skupina pristašev Vidaličeve skupine (med njimi tudi tov. Destradri), ki je hotela vredeti v dvorano in izkazati vzklik: ki KA MORTE BABIČ. Vse to pa zborovalci ni bilo in so mirno nadaljevali svoje razpravljanje, ki so ga zaključili s sprejetjem resolucije, proti kateri sta glasovala samo dva navzoča, medtem ko se glasovanja ni nihče vzdržal. Resolucijo objavljamo na drugem mestu.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo poročilo o zelo zanimivi diskusiji, iz katere bodo tudi razvidne metode Vidaličevih pristašev, objavili v jutrišnjem številku. Jasna predpriprava na odkrit prehod na pozicije revizionizma. Za ta prehod se obotuje Jugoslavija.

Tovariši, prav gotovo ni vprašanje resolucije Informbiroja, ki naj bi bilo osnovno za našo vsakodnevno politično borbo in za nas principielno vprašanje. Za nas je prav gotovo principielno vprašanje samo eno. Pot, po kateri so šli ljudje v Vidaličev na čelu, po kampanje proti Jugoslaviji, prikazovanje Jugoslavije kot države, ki je že zasliš v imperalistični tabor, je pot, ki nujno vodi k odklonu od Jugoslavije. In če gremo na politiko odklona od Jugoslavije, gremo nujno na pozicije priključenja Trsta k Italiji, kar je naša posledica tega.

Zgodilo se je to, kar sem prvi dan predvideval, da smo šli na pot kampanje proti Jugoslaviji in na stališče borbe proti vodstvu CK KPJ ter da se je na splošno razširil sovražni odnos do Jugoslavije. Vse besede, slavnostno izrečene v nekih momentih, da je Jugoslavija demokratična država, so bile preračune na tista čustva našega ljudstva, našega ljudstva, ki so bila in ki so še danes do Jugoslavije.

Videli smo, da je dejansko tako postavljeno vprašanje privedlo do razkola v Komunistični partiji kot vodilni sili našega demokratičnega gibanja, prineslo razkol v celotno demokratično gibanje, prineslo razkol v teritorialni razdelitvi našega ozemlja. Danes vedno bolj jasno in odkrito prehajamo na pozicije revizionizma.

To je vprašanje principielnosti, o katerem tako radi govorijo; v tem je vprašanje doslednega internacionalizma. Namesto da bi mi nadaljevali našo politično borbo na osnovi, ki smo jo imeli do sedaj, in da bi počakali na razvoj dogodkov v tem vprašanju, se je dejansko hotelo izkoristiti to vprašanje za to, kar sem razumel kot rekel.

Ni slučaj, da je Vidalič že takoj prvi dan jasno ukazal, da se Jugoslavijo oddajajo od demokratičnega bloka, da je postala sovražna država Sovjetske zveze in da bomo v taki situaciji šli na zasedanje Org. združenih narodov v Parizu septembra tega leta. Če bo vprašanje Trsta na tem zasedanju pravilo — drugače izpadlo, bo tega krija Jugoslavija. To je čisto

RESOLUCIJA aktivistov OF Tržaškega ozemlja

Sirši aktiv Osvobodilne fronte Tržaškega ozemlja, ki se je sestal 18. t. m. na posvetovanje, je sprejel po političnem referatu in po izčrpi diskusiji naslednjo resolucijo:

Aktivisti Osvobodilne fronte Tržaškega ozemlja se strinjajo popolnoma in odobravajo politično linijo in delovanje, ki ga je doslej izvajalo tajništvo Osvobodilne fronte.

Aktivisti Osvobodilne fronte odobravajo politično linijo, ki jo v tem trenutku zauzema »Primorski dnevnik«, glasilo Osvobodilne fronte Tržaškega ozemlja.

Nadalje zahtevajo aktivisti Osvobodilne fronte, da Izvršni odbor SIAU odloži nemudoma na Varnostni svet OZN memorandum, ki stoji na stališču spoštovanja mirovne pogodbe ter dokazuje pogubnost vsake politike, ki stremi za tem, da se Trst priključi k Italiji.

Osvobodilna fronta bo nadaljevala borbo na dosednji liniji bratstva z italijanskimi demokratičnimi množicami proti vsakemu nacionalno-vojnemu za spoštovanje mirovne pogodbe v zvezi s Tržaškim ozemljem.

Za uresničenje naših pravic! Za slovansko-italijansko bratstvo!

To je zahtevalo ljudstvo ob odkritju spomenika padlih partizanskih borcev v nedeljo v Saležu

Težka je bila osvobodilna borba po Primorskem. Mnogo je žrtvovale naše ljudstvo, tisoči naših najboljših so padli, zato da nam priborijo svobodo. Naše ljudstvo se s hvaleznostjo in s ljubeznijo spominja vseh, ki so dali življenje za sveti ideal svobode. Stetvini spomeniki vsepovsod so živa priča te ljubezni.

V mali kraški vasi Saležu se je v nedeljo zbrala velika množica iz bližnjih in daljnih krajev in tudi iz Trsta. Slovenci in Italijani so prišli, da se poklonijo spominu padlih in pogrešanih borcev iz Saleže, katerim so postavili spomenik, ki je delo slovanskih in italijanskih kamnosekov. Kraven rjav kapnik iz bližnje kraške jame se blizil na postavitvi iz belega in rjavega jamskega kamna. Na kapnik rdeča zvezda, simbol svobode in demokracije, za katero so šli tisoči v borbo in v smrt.

Na postavitvi so imena padlih in pogrešanih: SKRR BENEDIKT, KOCMAN JUVENTIČ, SČUKA JOŽEF, SARDOS IVAN, SKRR STANISLAV, OSTROUSKA MARIJA; pogrešani: GRILANC FRANC, MILIC JANKO, SČUKA DANILO.

Ob vznosu spomenika so delegacije množičnih organizacij položile številne vence.

Po blagoslovitvi je iz gozda Sv. Križa, zanjo pa zaigrala združeni pevski zbori iz Saleže in bližnjih vasi zapeli žalostno in žalobno pesem.

Spomenik v Saležu



Svetovni tabor miru bo preprečil nakane vojnih hujskačev

BERLIN, 19. — Danes go se v Haagu sestali zunanji ministri petih držav zapadne zveze. Dvojna je skrb, ki tare te države. Predvsem skušajo najti možnost gospodarske solidarnosti med člani te zveze, drugi pa najti skupno stališče v zvezi s sedanjim mednarodnim položajem. Obveščeni krogi zatrjujejo, da je Bidault v razgovoru z Bevinom predlagal, naj se berlinska kriza reši na podlagi konference štirih. Znano je namreč, da je takoj po londonskih sklepih nastalo v Franciji veliko nezadovoljstvo, ker je Francija zaradi svojega zemljepisnega položaja najbolj zainteresirana na rešitvi nemškega vprašanja.

Londonski »Daily Mail« piše v zvezi s sestankom vojaških poveljnikov zapadnih področij, da obstaja nesporazum med generali Robertsonom in Clayem na eni strani ter Koenigom na drugi strani glede politike v Berlinu. List pripominja, da bi bila ameriški in angleški generali skušali znova prepričati francoskega kolega za skupen nastop. Ob zaključku sestanka pa je general Clay izjavil, da so razpravljali o nekaterih predlogih delnih predsednikov zapadne Nemčije in da se bodo znova sesteli jutri v Frankfurtu. Pripomnil je, da niso govorili o položaju v Berlinu. Medtem zatrjujejo v vašingtonskih krogih, da pripravljajo Angloameričani novo noto sovjetski vladi. Pri tem ne manjka vojnouhujskaških izjav raznih osebnosti. Tako je n. pr. ameriški general Donovan, ki je šef ameriške tajne informacijske službe, izjavil, da bi morali uvesti esankcije proti Sovjetski zvezi in proti njenim zaveznikom. Spričo takih izjav in izjavnih poletov ameriških bombnikov je tisoč delegatov, ki predstavljajo okoli 4 milijone Britancev na konferenci miru, ki jo je organiziral »Daily Worker«, manifestiralo za mir. Canterburyški dekan Johnson je izjavil, da v času, ko je v zapadnih državah vojna peljala dosegla višek, v Sovjetski zvezi tega ni. Sovjetska zveza je znova ponudila štiristranske raz-

Zakaj?

Včeraj je list eli Progressor napisal sledeče vrstice:

»Torej ni tu govora o kakšni odločitvi spomenice. Vsekakor pa naj bo tov. Babič miren, ker bodo v kratkem sklicali sejo I. O. (SIAU namreč) na kateri bodo tudi potrdili spomenico; (prevod iz italijanščine je pomanjkljiv in izraza mnogo močnejše prepričanje, da se bo potrditev izvršila, nego italijanski tekst).

Vprašamo, zakaj je potrebno sklicanje I. O. ko je vendar že Glavni svet odobril, da se resolucija odpošlje. Glavni svet je namreč najvišji forum v SIAU. Ali se morda sklicuje 10. zbor, da se pridobi na čas (danes, ko se naše ljudstvo bori kot kdaj nahuja v nevarnosti, da mu bodo spet De Gasperi-jevi karabinjerji sedli na hrbet) ali pa morda, da se spremeni linija? Dobro bi bilo, da bi tržaške ljudske množice vedele kaj o vsem tem in ne samo iz lista »Progressor«, ampak morda tudi iz dnevnika »El Lavoratore« kakor je bilo do sedaj v navadi.

Gornje vrstice so napisane v član, ko je jasno in dosledno stališče, ki pa — kakor se je iz gornjih vrstic in kraja objave — vidi, ni niti jasno, niti dosledno.

Ostavka francoske vlade

Zbornica izglasovala nezaupnico Schumana v vprašanju vojaških kreditov

PARIZ, 19. — Danes se je v parlamentu nadaljevalo razpravljanje o znižanju vojaških kreditov. Socialistična skupina je vztrajala na predlogu Capdeville, ki zahteva znižanje za 12 milijard, Schuman je izjavil, da je vlada do sedaj znižala vojaške kredite za 18 milijard in da bo šla še dalje, da pa ne more označiti skupne vsote nadaljnjih prilivov v tem letu.

Na ročni seji je radikalni poslanec Anxionnaz izjavil, da je mlačne svoj predlog, tako tudi Pierre Montal, ki je zahteval znižanje za 12 milijard in 1 franke. Socialistični poslanec Capdeville je izjavil, da socialistična skupina vztraja pri svojem predlogu. Vlada predsednik Schuman je tedaj izjavil, da bo prisiljen podati ostavko, če bo ta predlog sprejel. Takoj po teh besedah so socialistični ministri zapustili vladno mesto in se pridružili ostalim socialističnim poslancem v dvorani. To gesto tolmačijo kot ostavko, ker so vsi glasovali za Capdevillov predlog. Za predlog je glasovalo 397 poslancev proti 214.

Okrog polnoči so se zbrali vsi ministri francoske vlade (vključno z ministri člani socialistične stranke) v dvorani poslancev. Za njimi je prišel tudi predsednik vlade Schuman, ki se je medtem vzdržal v razgovoru s predsednikom republike Auriolom. Nato je celokupna vlada podala ostavko. Po polnoči so se bivši ministri razšli. Nato je predsednik republike sprejel v avdienco bivšega predsednika vlade Schumana, predsednika skupščine Herriota in predsednika republike svetla Nonnorvillea. Po svetovanju za sestavo nove vlade bo Auriol nadaljeval danes.

Češkoslovaška delegacija v Bukarešti

BUKAREŠTA, 19. — Danes je prispela v Bukarešto češkoslovaška vladna delegacija, ki jo vodi vladni predsednik Zapotocky. Delegacija bo ostala v Bukarešti tri dni in podpisala bodo pogodbo o prijateljstvu in vzajemni pomoči med Romunijo in CSR.

Vpisovanje posojila v FLRJ doseglo 107,15%

BEOGRAD, 19. — Po še nepopolnih podatkih je znašala skupna vsota vpisanega posojila do 15. ure 19. julija 3.750.214.000 dinarjev. Vpisovanje je tako doseglo 107,15 odst.

Švedsko-jugoslovanska paroplovna družba v Trstu

TRST, 19. (ATI) — V Trstu bodo v kratkem ustanovili švedsko-jugoslovansko paroplovno družbo. V ta namen se v Beogradu razgovarja predstavnik skupine štokholmskih brodalastnikov in predstavnik jugoslovanske vlade. Kakor se doznava iz obveščenih

POGLED NA ZBRANO MNOŽICO V SALEŽU OB ODKRITJU SPOMENIKA PADLIM PARTIZANOM

Le z borbo za spoštovanje mirovne pogodbe bomo služili internacionalizmu in demokratičnemu gibanju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ljajo. Tovariši, to kar smo jaz in nekateri tovariši pri nas delali, to se je vsakodnevno dokazovalo v praksi. Dogodki iz današnje dobe dokazujejo. Videli smo, kako se je v upravnih odnosih do Jugoslavije zavzemala naše izrazito sovražna stališča. Vemo tudi to, kako se je danes javno poskušala opravičevati spremembo naše dosedanje politične linije in prehod na pozicije Italije. V vodilnih krogih Vidalijske skupine se trdi, da smo prav gotovo ves čas naše borbe imeli napadno stališče v nacionalnem upravljanju, in izjavljajo se zaključki, da je v interesu svetovnega demokratičnega gibanja, da se Trst priključi k Italiji.

Dejstvo, da se odločilo odklonjen, odstopiti spomeniku SIAU Varnostnemu svetu, v kateri se odločno protestira, proti kršitvi mirovne pogodbe s strani anglo-ameriške vojne uprave, da gre na politiko DE FACTO priključenja Trsta k Italiji in se zahteva od Varnostnega sveta, da podvzame korake, da se izvedejo vsi sklepi mirovne pogodbe v zvezi s Tržaškim ozemljem. To odklanjanje je najbolj jasen dokaz, da se neče iti več po liniji, po kateri smo šli do sedaj, po poti borbe za izvedbo mirovne pogodbe, za izvedbo vseh delov v zvezi s Tržaškim ozemljem. Če se neče po tej poti, po kateri naj gremo? In ni morda slučaj, da ravno v tem trenutku objavljajo vsi lokalni časopisi, da bomo imeli verjetno v novembru upravne volitve, tiste volitve, za katere smo se toliko časa borili. Danes na enkrat sami gospodje pri Vojaški upravi baje izjavljajo, da bodo najbrže v novembru te volitve. Prav gotovo obstaja med namenom Vojaške uprave v Trstu in našo trenutno situacijo neka zveza in zveza v tem, da se danes pozicije tako zvezovala italijanstva oziroma revizionizma jačajo.

Menijo, da bi se danes lahko šlo na volitve, na katerih bi se izvolila mestna skupščina, ki bi imela večino glede priključitve Trsta k Italiji, kakor bi se v gotovem trenutku izjasnila za priključenje Trsta k Italiji.

Se use polno drugih znakov je, a zopet bo morda kdo rekel, da obrekujemo, ko vam bomo povedali, da so bile prve dni dane parole: pojdi v slovenske vasi in razbijaj OF. Morda bo kdo rekel, da smo si to izmislili, da niso bile dane take direktive, je to težko verjeti, ico take direktive izhajajo iz najvišjih krogov Vidalijske skupine, ki danes konkretno manifestirajo to, kar je dejanski cilj Vidalijske skupine. Se do danes ljudje okoli Vidalijskega demantirali naše obtožbe, da gre do na pozicije revizionizma in ne odgovorijo na upravljanje, kakšni vzroki jih vodijo, da se ne odpeljejo spomenika na Varnostni svet. V najnovnejšem času pa teoretsko razlago, o nacionalnem upravljanju pri nas za spremembo naše politične linije je najdemo v raznih emisijah po terenu, ki čisto iskreno govorijo: Gremo v Italijo, ker je to v interesu svetovnega demokratičnega gibanja. Prav gotovo ni samo slučaj, če vam eden najvišjih predstavnikov Vidalijske skupine piše pismo, v katerem skuša najti neko opravičilo, da gre za spremembo dosedanje politične linije in za priključenje Trsta k Italiji.

V tem je bistvo našega upravljanja. Obtožujemo te ljudi, da danes kršijo to, kar so sklenili naši najvišji forumi Komunistične partije in SIAU, obtožujemo jih, da izrabljajo zakona o zakupu in posojilu. Javljajo tudi, da so deblokirali jugoslovanske lastnine v ZDA in predvsem 47 milijonov dolarjev zlata.

Ameriška vlada prepovedala delo Komiteju za pomoč Jugoslaviji

NEW YORK, 19. julija. (Tanjug). Američani jugoslovanskega porekla so med vojno avgusta 1944 ustanovili vojni sklad Američanov jugoslovanskega porekla za pomoč Jugoslaviji, ki je pozneje dobil ime «Ameriški komitej za pomoč Jugoslaviji». Komitej je zbrane prostovoljne prispevke uporabljal za nabavo bolnišnic, sanitetnih naprav in zdravil pa tudi drugega materiala, potrebnega za obnovo Jugoslavije. Komitej je posvetil pri svojem delu posebno pozornost nudenju pomoči otrokom in vojnim sirotam ter je nakupoval zanje živila in zdravila ter kompletne naprave za otroške domove.

Sedaj je ameriški pravosodni minister Clark označil to dobrodelno organizacijo jugoslovanskih izseljencev, ki je pomagala pri obnovi v vojni opustošene jugoslovanske domovine in otrokom borcev, podvlogi proti fašizmu kot subverzivno organizacijo, ki je sprejela politiko prepovedovanja in odobravanja izvrševanja aktov šile ali nasilja in ekatera namerava spreminiti obliko vlade ZDA z neustavnimi sredstvi.

Posvetovalni komitej za prostovoljno pomoč tujini je na podlagi te ministrske odločbe pozval komitej za pomoč Jugoslaviji, naj takoj preneha z delom in ga obvesti, da je njegova registracija razveljavljena, uslužbenec ameriških ministrstev pa sporočeno, da stopi razveljavitev v veljavo 17. junija ter je treba od tega dne odpraviti vse olajšave, ki jih dajejo podobnim organizacijam.

Končna deblokacija jugoslov. zlata v ZDA

WASHINGTON, 19. (AFP) — Danes so v Washingtonu podpisali med jugoslovansko in ameriško vlado dva dogovora. Prvi se nanaša na ameriške zahteve glede ameriške nacionalizirane lastnine v Jugoslaviji, drugi pa na ameriško pomoč, ki jo je bila FLRJ deležna enako kot SZ med vojno na

TRŽAŠKI DNEVNIK

Pomagajte tržaškemu proletariatu

Poziv vsem tržaškim delavcem in demokratičnim ustanovam

Ustanovljen je bil odbor za pomoč aretiranim tovarišem in ladjedelnim. Sedež tega odbora je v prostirih Enotnih sindikatov v ul. Imbriani 5 pri strokovni zvezi kovinarjev. Ta odbor sestavljajo člani upravnih odborov vseh ladjedelnih.

Sindikali položaj pri nas je danes zelo ogrožen. To pa zaradi tega, ker se vojaška uprava poslužuje proti Enotnim sindikatom fašističnih zakonov italijanskega kazenskega zakonika. Čeprav naša italijanska ustava prepoveduje njihovo uporabo, so se jih tukaj pri nas poslužili proti naši sindikalni organizaciji.

Zato je potrebno, da začnemo odločno borbo, da tako stremo cilje mednarodnega in lokalnega imperalizma, ki skuša škodovati koristim tržaškega ljudstva.

Da bi jim ti njihovi načrti uspeli, so nas naši sovražniki hoteli prisiliti, da bi stopili v splošno stavko. Toda stavkali bomo, kadar bomo hoteli mi. Sedaj pa je potrebna materialna in moralna solidarnost. Prav zaradi tega se odbor za solidarnost z aretiranimi tovariši iz ladjedelnih obraca na vse tržaške delavce in ustanove, naj se bolj kot v preteklosti pokajojo svojo dejansko pomoč. To svojo pomoč naj izkažejo po svojih zmognostih in prostovoljno z enkratnim prispevkom ali pa s tedenskimi prispevki do konca sedanje borbe za spoštovanje mirovne pogodbe in drugih.

Na ta način bodo delavci in ustanove pokazali svojo odločnost in strnjnost, ki bosta istočasno podobni splošni stavki. Tovarniški delavci, izobraženstvo in kmetje bodo na ta način stopili v borbo za obrambo sindikalnih pravic, ki zadevajo vse tržaško prebivalstvo.

Ponavljamo, da bo zbirka namenjena v prid družinam aretiranih in obsojenih tovarišev in pa za delno kritje sodnih stroškov.

Smrt fašizmu! Svoboda narodul
Odbor za solidarnost z aretiranimi tovariši iz ladjedelnih.

Razpis natečaja za sestavo prostih vaj za leto 1948

Razpisujemo natečaj za sestavo prostih vaj za leto 1948. Sestavljen vaje se pošljejo v 3 izvodih s prilogo godbo v zaprti kuverti; priložiti je treba še posebno kuvert, v kateri je ime in naslov sestavljavca, na naslovni strani pa naslov vaj ali geslo. Vaje naj bodo natipkane s dvojnimi presledkomi med vrsticami in samo na eni strani listi.

VRSTE VAJ:
1. Vaje za dec 6-10 let naj bodo sestavljene za dečke in deklice na isto godbo, tako da jih lahko izvajajo skupno.
2. Vaje za dec 10-14 let naj bodo tako.
3. Množične vaje, s katerimi bodo nastopali istočasno naraščajni člani.
4. Množične vaje za skupen nastop članic in naraščajnih.

Vaje pod 3. in 4. naj bodo lahke, vendar učinkovite, kar naj bi se doseglo s kontrasti v gibih, barvah in prehodih. Lahko bi zaradi večjega učinka vezali močisti in ženski naraščaj in članice in članice, lahko pa tudi vse 4 oddelke naenkrat; v tem primeru bi morali izvajati vaje v tesnem sestopu (televaditve na Stadionu ima 64 značk v dolžino in 40 v globino).

5. Posebne vaje. — Te vaje so lahko teže, izvajali jih bodo televaditve, ki bodo redno televadile. Pri teh vajah lahko družimo oddelke n. pr. močisti in ženski naraščaj ali članice in članice itd. Izvajamo jih lahko tudi z orodjem: palice, venčki, cvetni loki itd.

POGOJI:
Natečaja se lahko udeležijo vsi. Vaje naj nauči primerno skupino televadcev, ki jih bodo izvajali pred razsodiščno komisijo.

Sestave naj se pošljejo do 15. avgusta t. l. na naslov Z.D.T.V. (U.C.F.F.) odsek za televadbo, ulica Machiavelli 13, II p.

Nagrada za usako sprejeto sestavo bo znašala 10.000 lir.

Za sestave, ki jih bodo prejeli po tem roku, ne bodo izplačali nagrade.

Ameriški mornar in gostilničar

V nedeljo okrog 18.50 so poklicali «Bregovno» civilne policije v gostilno »Pri dveh Tržanih« v ul. Diaz 9. Ko je prišla policija na oznanjeno mesto, je že našla tam ameriško vojaško policijo, ki je že napravila nekakšno premirje med nekimi ameriškim mornarjem in gostilničarjem Brenčaniem Jožefom iz Terčana pri Pulju. Vzkro sporu ni točno znan, vendar se zdi, da je šlo za plačilo pijače, ki jo je naročil Američanec.

Policija je spremljala gostilničarja na sedež MP, kjer je vložil ovadbo proti ameriškim klientom.

Zaplenjeno tihotapsko blago

Davčni oddelek civilne policije je zaplenil v soboto 17. t. m. 87 litrov bencina, 76 litrov petroleja in 33 litrov mešanice, ki jih je imel skrivte Cergol Marja na svojem domu, v ul. Commercialu.

Osemnajst delavcev odpuščenih z dela

Protistavkovni zakoni pač ne bodo mogli odvratiti delavce od njihove borbe za obrambo sindikalnih svoboščin

Skoraj, da smo si pričakovali nov udarac po zaključnem procesu proti članom tovarniških odborov treh najstarejših tržaških tovarn. Toda udarec, ki ga je ponovno dobilo naše delstvo, je presegel vsako pričakovanje.

Ko so se namreč včeraj jutraj zglasili na svojem delu delavci, člani tovarniških odborov CRDA-e, jih je čakalo novo presenečenje. Vodstvo, ki je imelo že pripravljeno svoj načrt, je izjavilo, da so vsi ti delavci začasno odpušteni z dela, dokler ne bo glavno vodstvo CRDA-e proučilo vso stvar ter ukinulo vse potrebno.

Stirinajst delavcev, štirinajst družin, bo moralo tako čakati v revščini in obupu, da se bodo ti gospodje do kraja pomenili in končno zapečatili njihovo usodo. Ti gospodje se čutijo najbrže mnogo močnejše in varnejše, odkar so videli, da so zopet v veljavi tisti fašistični zakoni, ki so skozi 25 let tlačili ubogo delavstvo, obenem pa služili njihovim umazanim interesom.

Delegacije podoborov in tovarni-

časno odpušteni z dela zaradi »odgovora« z dne 24. junija, odpuščenih z dela, ker jih je vodstvo ladjedelnice, po dolgem proučevanju spoznalo za krive.

Res čudno je postopanje proti delavcem, ki niso do danes niti se videli svojih težav in ki niso imeli nikoli prilike, da bi se zagovarjali zato, kar so jih dožili. In vendar jih je vodstvo, kot smo izjavljali, po dolgem proučevanju spoznalo za krive. Toda česa so krivi?

Včeraj jutraj so odšli delegacija delavcev iz ladjedelnice in en predstavnik Zveze enotnih sindikatov na urad za delo, kjer so iznesli štiri najvažnejše probleme, ki so ogromnega pomena za delavce, ker namreč kršijo sindikalne svoboščine.

Ti problemi so:

1. Prekinitev delovanja tovarniških odborov v ladjedelnici Sv. Marka, Sv. Roka in v Tovarni strojev.

2. Odpušč z dela tovarišev Dapretta in Zaccarile.

3. Odpušč z dela 18 delavcev iz ladjedelnice Sv. Marka, ne da bi bil naveden zato kakršni kol vzrok.

4. Odpušč z dela tov. Morato.

Urad za delo je sporočil, da bo pro-

čacija delavcev pri računovodji g. Moretija, kateremu je obrazložila ogorčenje in prižobe delavcev. G. Moretti je izjavil, da se bo vodstvo še v istem dnevu sestalo in da bodo delavci prejeli danes jutraj odgovor v zvezi z vprašanjem tovarniških odborov.

Konec razdeljevanja. Seprel javlja, da bodo danes 20. t. m. končali razdeljevanje riža za vse potrošnike in za ječmena skupine od 19 do 65 let.

Konservirane ribe za bolnike. Danes bodo začeli v mestu in delci deliti na dodatne nakaznice mesa po dve kili konserviranih rib »Sea Herring« na odrezke z datumom od 11. do 31. t. m. Konec razdeljevanja 31. t. m. Cena v mestu 33, v podeželju 34 lir za skatlo.

Prevoznika stroka. Danes ob 19 sejava upravnega odbora v ul. Zonta 2, I.

Kemična stroka. V sredo ob 16 sejava upravnega odbora v ul. Zonta 2, I.

Prehrambena stroka. V torek 20. t. m. ob 17 bo seja glavnega odbora pekov.

V sredo 21. t. m. ob 19.30 bo seja glavnega sveta za prehrano.

Zavorovalna stroka. V sredo 21. t. m. ob 18.30 bo na sedežu seja glavnega sveta.



VDOVE, MATERE IN OTROCI PADLIH PARTIZANOV, KI JIM JE BIL V NEDELJO V SALEZU POSTAVLJEN SPOMENIK. (Glej poročilo na prvi strani)

skih zaupnikov so takoj odšli, da bi posredovali pri vodstvu CRDA-e, to da vse njihovo prizadevanje ni bilo uspešno. Toda odziva delavcev in lastnikov, se je s tem šele pričela.

V soboto je vodstvo ladjedelnice Sv. Marka obvestilo začasni tovarniški odbor, da je 18 delavcev, ki so bili za-

la jutraj zborovanja delavcev iz uradnikov, ki so po svojih predstavnih izrazili ogorčenje in nezadovoljstvo zaradi odstranitve z dela članov tovarniških odborov. V vseh ladjedelnicah vlada močno stavkovno gibanje.

Včeraj popoldne se je zglasila dele-

učil vse te probleme in da bo dal svoj odgovor do 20. t. m.

Se vedno se nadaljuje pogajanja za uveljavljanje normativne pogodbe za uradnike kovinarjev stroke.

Včeraj se je vršila na sedežu Zdrženja industrijev seja zainteresiranih strank.

Ob proslavi antifašističnega tedna

Borba proti fašizmu in imperializmu v svetu in na Tržaškem ozemlju

V nedeljo se je začel antifašistični teden, v katerem se bomo zbrali, da na sestankih in na predavanjih pregledamo preteklo antifašistično delo in napravljeno pot ter da začrtamo našemu delu za bližnjo bodočnost tiste smernice, ki nam jih narekuje naša borba in naš sedanj položaj. To zbiranje sil in obravnavanje antifašističnega dela in njegovih problemov je sicer važno za vse ljudstvo in bi se moral zanj zanimati ter se ga aktivno udeležiti vsak naš človek; vendar ima še posebno važnost za tiste, ki so bili tudi prvi v tej borbi, za bivše politične preganjance.

V borbi proti italijanskemu in mednarodnemu fašizmu ter pozneje proti imperializmu je bilo pri morsko ljudstvo in zlasti njegov slovenski del tisto, ki je prvo dvignilo prapor v borbi proti vsem oblikam političnega in socialnega nasilja. Masikateremu od starejših slovenskih delavcev so še prav gotovo v spominu predavanja, ki jih je imel pokojni Ivan Cankar v Trstu še pred prvo svetovno vojno.

Največ političnih preganjancev so dali primorski Slovenci in neki italijanski tovariši se je izrazil še pred vojno v zaporih v Civitavecchii: »Če bi računali moč slovenskega naroda po zastopnikih, ki jih je v svoji borbi za politične in socialne pravice poslal v fašistične zapore, potem bi morali priti do zaključka, da je Slovenec vsaj okrog 100 milijonov.«

Ko so se pozneje jugoslovanski narodi prvi in za dolgo dobo tudi edini izmed podjarmljenih narodov postavili skoro golih rok po robu ogromnemu nemškemu vojnemu stroju, so razni strokovnjaki obsežile ta čin kot nepremišljeno in ganje in kot nekaj političnih samomor. Razvoj poznejših vojnih operacij pa je pokazal, da je bilo dejanje zelo dobro premišljeno, da je računalo z ogromnim zakladom svežih in zdravih sil, ki so spale v našem narodu in tudi najbolj slepi so to uvideli, ko so preko roba kraške planote podirli tanki jugoslovanske armade in uničili fašistično vojaško moč v Trstu ter moč osvobodili nemških vojaških tolp.

Sedaj, ko teče že četrto leto po zmagovalnem zaključku vojne nad nacifazizmom, pa pod okriljem kapitalističnega imperializma ta svoj jat zopet dviga glavo in se znova pripravlja, da zavzame staro mesto v borbi proti ljudskim množicam na splošno in še posebej proti

Slovenem na Tržaškem ozemlju. Bivši politični preganjanci Tržaškega ozemlja pazno sledijo razvoju te borbe, ki ima svoje najbolj vidne oblike v borbi junaškega grškega naroda, ki se po zgledu jugoslovanskih partizanov junaško upira kapitalističnim tankom in letalom v grških gorah, v borbi španskega ljudstva proti nečloveškemu režimu Hitlerjevega vazala g. Franca in v borbi kitajske ljudske armade proti novim imperialističnim silam, ki bi zopet rade zaslužile to že tolikokrat tako težko preizkušeno deželo.

Tudi pri nas je politični razvoj v povojnih letih zavzel obliko, ki daje vedno bolj potu najbolj temeljni reakcionarni elementom in strujam in tako moramo ob raznih prilikah ugotoviti, da so bivši politični preganjanci sedaj zopet preganjani od istega sovražnika, ki je zamenjal včasih morda samo ime in svoje metode, ki pa v glavnem zasleduje iste cilje, kot njegov predhodnik nacifazizem. Kakor pa smo se znali vztrajno in z uspehom boriti proti fašizmu nekdanj, ne bomo odnehali tudi v naši borbi proti imperializmu kapitala in njegovim domačim in tujim vazalom.

Vroč ciganska kri pred sodniki

Dasil vadi v sodnih dvoranah nekako zatijše, ker imajo sodniki svoje politične, se sem pa tja le kaj zanimivega sliši.

Včeraj na primer so se sodniki bavili z dvema ciganskima sinovoma. Obtoženo je bil Ferruccio Gorup, ki stanuje v kolibi zgrajeni iz protja blata in nekaj kovov opek tam sredi travnikov v Zavljah. Zadeva, s katero so se bavili bavili sodniki, pa se je takole zgodila. Nekega dne je Gorup spokojno ležal v senici pred svojo kolibo. V tem pa je prišel k njemu njegov stari popotni znanec Martin Perger. Naenkrat pa se je njun pogovor razvnel in spreminil v pretep, v katerega je posegel nek policaj, ki je bil v bližini. Posledice tega so bile, da je bil Gorup ovajen državnemu pravdnistvu zaradi telesnih poškodb in nasilja nad Pergerjem.

Obadva pa sta, iz razumljivih vzrokov, drugače opisala potek dogodka. Obtoženo je namreč trdil, da je zato potegnil za nož, ker je Perger hotel preteptati njegovo ženo. Perger pa je narobe trdil, da je bil zato napaden, ker je prvenmu

Poliicijska kampanja proti beračemu

Po raznih prometnih kampanjah je policija začela pretekli teden po nalogu svojega vrhovnega poveljnika tudi kampanjo proti beračem.

Ze takoj prvi dan so aretirali celo vrsto pouličnih prosjakov, med katerimi je bilo mnogo takih, ki ne prosjajo zaradi resnične potrebe, ampak zato, da pridejo do denarja, ki ga potem zapijejo ali drugake zapravijo. Skupaj s temi pa so padli v mrežo tudi stari policijski znanci, ki jim teče življenje med zaporom in cesti.

Tako so že prvi večer zaprli neke ženske, ki je bila že večkrat v zaporu zaradi pijanosti in nedovoljene prostitucije. To so človeški izvirki, ki jih več nobeden zakon ne bo mogel očistiti, in da sam ni imel pri sebi nobenega noža. Sodišče je takoj sprejelo trditve obtožena in popolnoma oprostilo, češ da je v siobranu rabil orožje. Zagovornik je bil odvnetnik Borgna.

Takoj nato so sodniki obravnavali priziv, ki ga je vložil Josip Zotti proti razsodišču krajevnega sodišča, ker ga je to obsodilo na 10 mesecev in 20 dni ječe zaradi bojkota. Zotti je namreč letos 10. maja v tramvaju v pijanosti našel nekaj nesposobljivih izrazov baje proti nekemu bližnjemu duhovniku, ki se pa ni niti brigal za to. Le dva bližnja policista sta takoj zagrabila pijanega Zottija in ga predala sodniji. Kljub vsemu dokazovanju zagovornika o pomanjkljivosti obtožbe, je sodišče potrdilo obsodbo očajnega sodnika. Predsednik sodišča je bil dr. Arbanassi, tožilec dr. Amodeo.

Tudi pri nas je politični razvoj v povojnih letih zavzel obliko, ki daje vedno bolj potu najbolj temeljni reakcionarni elementom in strujam in tako moramo ob raznih prilikah ugotoviti, da so bivši politični preganjanci sedaj zopet preganjani od istega sovražnika, ki je zamenjal včasih morda samo ime in svoje metode, ki pa v glavnem zasleduje iste cilje, kot njegov predhodnik nacifazizem. Kakor pa smo se znali vztrajno in z uspehom boriti proti fašizmu nekdanj, ne bomo odnehali tudi v naši borbi proti imperializmu kapitala in njegovim domačim in tujim vazalom.

Fizkultura

Tržaški atleti se vestno pripravljajo za balkansko-srednjeevropske igre

Balkansko - srednjeevropske igre v košarki, kolestarski, rokoborbi in drugo so za nami. Naši atleti so pokazali veliko voljo do napredka in do uspeha in so kljub izredno močni mednarodni konkurenci odločno zastopali naš tako mladi in vendar pošteni sport, kjer ni prostora za profesionalizem in za sploh za atletike, ki jim je cilj in uspeh v denarju samem, za katerega se borijo. Pri tem pozabljajo, da so oni reprezentanti naroda in ne denarja.

ZDTV je lahko ponosna na svoje atlete in naloga nas vseh je, da podpremo naša športska društva in z njimi glavno zvezo, da bo tako lahko izbrala iz naših vrst vrste atlete, ki bodo častno zastopali naše ozemlje.

Zrelost naših atletov se je pokazala v nedeljo na III. plavalnih tekmah ZDTV, kjer se je ogromno število plavalcev udeležilo tekmovalja, ki je bilo obenem kot izbrana tekma za sestavo naše plavalne reprezentance. Nekateri so pokazali izredno znanje in stil in posebno se je izkazal petnajstletni Asquini, ki je 400 m prosto preplaval v kar odličnem času 6'06"5. Na vsak način po mladi Asquini lahko s časom in z resnim treniranjem dosege izide mednarodne vrednosti.

Izidi nedeljskega plavalnega tekmovanja so sledeči:

Skupina B (moški pod 16 leti) - 50 m prosto - Gustia 37"5, Mastro-

KOLEDAR

Torek 20. julija
Ceslav, Kirilan
Sonce vzhaja ob 4.32, zahaja ob 19.57. Dolžina dneva 15.15
Luna vzhaja ob 20.02, zahaja ob 3.17. Polna luna 21. t. m. ob 3.31.
Jutri 21. julija
Zora, Danica

SPOMINSKI DNEVI
1304 se je rodil Francesco Petrarca, veliki italijanski pesnik. Umrl je leta 1374.

PRESKRBA
Dvig nakazil. Vojde podeželskih prehranjevalnih uradov naj dvignejo danes 20. t. m. pri Sepralu nakazila za ječmen.

Konec razdeljevanja. Seprel javlja, da bodo danes 20. t. m. končali razdeljevanje riža za vse potrošnike in za ječmena skupine od 19 do 65 let.

Konservirane ribe za bolnike. Danes bodo začeli v mestu in delci deliti na dodatne nakaznice mesa po dve kili konserviranih rib »Sea Herring« na odrezke z datumom od 11. do 31. t. m. Konec razdeljevanja 31. t. m. Cena v mestu 33, v podeželju 34 lir za skatlo.

Prevoznika stroka. Danes ob 19 sejava upravnega odbora v ul. Zonta 2, I.

Kemična stroka. V sredo ob 16 sejava upravnega odbora v ul. Zonta 2, I.

Prehrambena stroka. V torek 20. t. m. ob 17 bo seja glavnega odbora pekov.

V sredo 21. t. m. ob 19.30 bo seja glavnega sveta za prehrano.

Zavorovalna stroka. V sredo 21. t. m. ob 18.30 bo na sedežu seja glavnega sveta.

P. d. Vojka Smuc vabi na noćojni sestanek, ki bo ob 21 uri v društvenih prostorih VOM 2.

Lutkovna predstava pri K K Skamperle. V sredo 21. t. m. ob 20.30 bo v dvorani prosvetnega društva S. Skamperle lutkovna predstava »Mrtvec v rdečem plašču«. Sledil bo dokumentarni film. Cena za odrasle 40, za otroke 20 lir.

Zrebanje loterije. Prireditveni odbor opozarja vse lastnike listkov loterije, katere zrebanje bi moralo biti v nedeljo 18. t. m. pri vrtni veselici na Kolonkovicu, da bo zrebanje 25. t. m. na vrtni veselici K K Cebulce. Izbrani listki bodo objavljeni v ponedeljskih časopisih.

IZLETI
Planinsko društvo sprejema vstopnino za letovanje v Bovcu. 31. t. m. bo odšla iz Trsta druga skupina na letovisčarje, za katere se bo zaključilo vpisovanje 20. t. m. v trgovini Marcela Nadliška, ul. Giuliana 13.

PDT priredi v nedeljo 1. avgusta izlet v Skočjan. Odhod ob 7. uri iz ul. F. Severo. Vpisovanje in informacije pri Pirou, Settefontane 3 in pri Gecu, Trg Trta i Rivi v Rojano.

Kulturni krožek St. Sobota sporoča prijaviteljem, da bo izlet v Ljubljano in na Blej 30. t. m. ter izlet v Reko in Opatijo pa 1. avgusta t. l.

DAROV IN PRISPEVKI
Za patrizijske sirote daruje družina Godina Benedikt iz Trsta 500 lir ob drugi obletnici smrti svojega sina Milana.

ROSSETTI: »Pustolovščina v Bombon«, C. Gable.

SUPERCINEMA: »Ujetniki usode«, F. Calvert.

FENICE: »Eratje Karamazov«, F. G. chetti.

FILODRAMMATICO: »Sonce bo sijalo jutri«, M. O'Brien.

ITALIA: »Marija Antonietta«, T. p. ver.

ALABARDA: »Dve dekleti in mornar«, J. Allyson.

MASIMO: »Zadnji rdečekolček«, F. Foster.

NOVO CINE: »Zaupni agenti C. Boye«, KINO OB MORJU: »Krvava arena«, mehikanski film.

ARMONIA: »Mali velikan«, Gianni Pinotto.

</